

SLOVENSKI NAROD

Jutranja izdaja v Ljubljani:

vse leto	K 12—
pol leta	" 6—
četrt leta	" 3—
na mesec	" 1-10

Dopisi naj se frankirajo. Rokopisi se ne vračajo.
Uredništvo: Knaflcova ulica št. 5, (v pritličju levo), telefon št. 34.

Izhaja vsak dan zjutraj.

Pecamezna številka 4 vinarje.

Inserati: 65 mm široka petiti vrsta 14 vin. Pri večkratni inserciji po dogovoru.

Na pismena naročila brez istodobne vpslatve naročnine se ne ozira.

Jutranja izdaja po pošti za Avstro-Ogrsko:

vse leto	K 18—
pol leta	" 9—
četrt leta	" 4-50
na mesec	" 1-60
Za inozemstvo celo leto	" 28—

Upravištvo: Knaflcova ulica 5, (spodaj, dvorišče levo), telefon št. 85.

Najnovejše vesti. — Brzobjavna in telefonska poročila „Slov. Narodu“.

Delegacijsko zasedanje. Seja delegacijskega odseka za zunanje zadeve.

S.— Dunaj, 17. oktobra. Včeraj popoldne ob 3. se je nadaljevala seja delegacijskega odseka za zunanje zadeve. Iz debate navajamo sledeče:

Kršajnsko - sejali nemški delegat Schöiswohl pripoveduje zgodovino aneksije Bosne in Hercegovine in hvali Aehrenthalovo ter avstrijskih diplomatov politiko.

Za njim precizira češki klerikalni delegat Schilling stališče svoje stranke k aneksijskemu vprašanju, avstrijski zunanji politiki in neoslavizmu. Odveč se je pripravil o pravem vprašanju aneksije. Naše bodoče potrebe so: Podpirati obe anektirani deželi ter zboljšati njih upravo; pospeševati kulturi in gospodarski razvoj Jugoslovanov; s pametno politiko napram balkanskim državam bi pridobila naša zunanja politika simpatije Avstriji pri slovanskih narodih na Balkanu ter bi dovela do zboljšanih razmer z Belgradom in tudi s Petrogradom. Neoslavizem ni politična struja. Torej ne spada v to debato. S trozvezo bi se mogli le sprijazniti, če bi ne bili z njo ogroženi slovanski narodi v Avstriji. Naše razmerje napram Italiji je jako neodkritosrečno. Govornik govori nadalje o dunajskem bizantinizmu napram nemškemu cesarju, ki je v diametralnem nasprotju z Dunajem kot glavnim in stolnim mestom naše države. Od zunanjega ministra zahteva, da se upre zatiranju nemadjar-skih narodov na Ogrskem, štiti avstrijske izseljence zlasti proti kruto-stim in izganjanju na Pruskem in Nemškem in da ne odbija Čehov od sodelovanja pri zunanji politiki.

Delegat dr. Ploj se zavaruje proti očitamem dr. Kramářa, da se mu je zdelo postopanje Aehrenthalovo trezno in stvarno, kakor so bila prejšnja avstrijska ministrstva, v katerih je trdil, da so bila premalo trezna. Tudi se zavaruje proti očitamem, da bi bila to »hofratska« politika. — Italijanski delegat Bugatto je mnenja, da trializem ni neobhodno potreben za notranjo konsolidacijo države. Pozdravlja, da so vezi med Avstrijo in Italijo sedaj še tesnejše.

Češki agrarec Zazvorka ostro kritizira Aehrenthalovo balkansko politiko ter naravnost vpraša: V koliko je bil avstrijski zunanji minister udeležen na Friedjungovem veleizdajniškem procesu?

Nato govori se enkrat delegat dr. Kramář in Schöiswohl.

Po končanem govoru referenta marquisa Bequena se generalna debata o proračunu zunanjega ministrstva zaključuje.

V specialni debati govori zunanji minister grof Aehrenthal o avstrijskih železniških projektih, ki naj bi vezali anektirani deželi Bosno in Hercegovino s Srbijo in Turčijo. Za projekt Uvac - Mitrovice so predpriprave že izvršene ter se projekt sedaj nahaja pri turški vladi, ki mora dati v to svojo privoljenje.

Govore še nadalje baron Schöiswohl, dr. Kramář, bivši minister Baerenreither in končno zunanji minister grof Aehrenthal, ki odgovarja na vprašanje češkega agrarca Zazvorka.

Nato se specialna debata zaključuje.

Proračun ministrstva zunanjih zadev je bil sprejet. Proti so glasovali le socijalni demokrati in vsi češki, tudi češki klerikalni delegati.

Konec seje ob polu 9. zvečer.

S.— Dunaj, 17. oktobr. Prihodnja plenarna seja delegacij bo najbrž 26. t. m.

S.— Dunaj, 17. oktobra. Seja delegacijskega vojnega odseka je določena na 24. t. m.

Čehi in delegacijski govori.

B.— Praga, 17. oktobra. Včerajšnji češki listi vseh strank se pečajo s petkovim Kramářevim govorom in ga kritizirajo, ker Kramář ni govoril v sporazumu s češkim klubom, ker bi se moral prej s tem domeniti, in ker njegova izvajanja deloma tudi ne odgovarjajo nazorom večine delegatov. Napadajo tudi dr. Ploja in kritizirajo njegov govor ter ga navajajo v dokaz, kako neenotno se nastopa in kako neurejene so še razmere med slovanskimi poslanci.

Umor v Zagorju.

Zagorje, 17. oktobra. Rdečkar Peter Mutnik je posestniku Antonu Grčarju prepral trebuh. Grčar je umrl.

Morilec bankirja Kische na sledu.

B.— Praga, 17. oktobra. Policiji v Protivinu se je baje posrečilo zaslediti ubega morilca praškega bankirja Kische.

Zabranjena proslava Ferrerjeve obletnice.

G.— Praga, 17. oktobra. Češka napredna stranka je sklicala za včeraj ljudski shod na otok Zofin v proslavo Ferrerjeve smrti. Policija je zasedla že na vse zgodaj vse dohode na otok in tako preprečila shod. V Kraljevem Gradcu je bil nek kolporter, ki je izstavil v floro odeto Ferrerjevo sliko, obsojen na 10 dni zapora.

Friedjungov veleizdajniški proces.

S.— Dunaj, 17. oktobra. Zunanji minister grof Aehrenthal je odgovoril včeraj v seji delegacijskega odseka za zunanje zadeve na petkova dr. Kramářova očitavanja glede provokacije znanega veleizdajniškega zagrebškega procesa in na tozadevno včerajšnjo direktno vprašanje delegata Zazvorka, v koliko je zunanji minister v zvezi s tem procesu, da je profesor Friedjung amatral v onem času, ko je dosegla napetost med Avstrijo in Srbijo vrhunec, za svojo patriotsko dolžnost, predložiti in seznaniti avstrijsko javnost s dokumenti v veleizdajniškem procesu. Te dokumente je dobil

iz različnih rok, kakor se to sploh v podobnih slučajih dogaja, in se njih vsebina strinja popolnoma s tem, kar smo mi sami iz srbskih časopisov in izjav srbskih politikov večinoma že izvedeli o celi aferi in o tedaj proti nam naperjeni srbski politiki. Ta oprezna izjava Aehrenthalova, ki obenem postavlja profesorja Friedjunga in njegovo znanost na nivo navadnega, omejenega rodoljuba, pa še ne pomenja zadnje besede in zadnja beseda o škandaloznem veleizdajniškem procesu s tem še nikakor ni bila izrečena. Preskrbljeno je namreč, da se bo avstrijska javnost še obširno bavila s Friedjungovim značilnim veleizdajniškim procesom. Slovanski delegati spravijo namreč afero v plenarni, torej javni seji na obširen razgovor. Profesor Masaryk, ki je bil v Belgradu, bo prinesel mnogo nove luči v to afero, ker je dobil v Belgradu važne nadaljnje podatke.

Protiklerikalni protestni shod.

Inomost, 17. oktobra. Včeraj se je tukaj vršil velik protiklerikalni shod kot protestni shod proti zadnjemu katoliškemu shodu v Inomostu. Nemški nacionalci se demonstrativno niso udeležili shoda, na katerega so prišli delegati iz vseh krajev, tudi iz Nemčije. Znani profesor Wahn-mund je govoril o katoliških shodih in njih pomenu za klerikalno organizacijo. Profesor Wohnprecht, znani bojevnik protiklerikalnih idej, je govoril o starem in novem kulturnem boju. — Shod so zlasti socijalni demokrati zelo dobro obiskali.

Kako se mori na Portugalskem menih in nune!

G.— Lisabona, 17. oktobra. V nekem jezuitskem samostanu so našla oblastva skritih 20 nun, ki so se skrivale tam že teden dni. Prilislili so jih, da so morale zapustiti svoje skrivališče, in odpravili so jih čez mejo. Oblastva nastopajo z največjo strogostjo proti nasilstvom. Včeraj sta bila dva oskrnjevalca cerkva ustreljena.

Preprečena tatvina.

G.— Sofija, 17. oktobra. V soboto zvečer ob 7. je hotela tolpa 6 ljudi izropati neko tukajšnjo banko. Sluga, ki je bil takrat še v banki, je začel klicati na pomoč. Prihitela je policija in prepodila tatove. Sluga in policisti so tekli za ubeglimi tatovi po ulicah. Glavar roparske tolpe je pri tem začel streljati iz revolverja ter pri tem težko ranil slugo, dva policista in dve neprizadeti osebi. Končno je bil glavar tolpe ujet, drugi banditi pa so odnesli pete.

Bolezen srbskega prestolonaslednika

B.— Belgrad, 17. oktobra. Prestolonaslednik Aleksander se je v noči od sobote na nedeljo jako slabo počutil. Včasih je bil nezavesten. Včeraj zjutraj se je stanje zboljšalo, ker je bolnik precej spal in se začel potiti. Temperatura znaša 38,2 C, pulz 96.

B.— Belgrad, 17. oktobra. Profesor Chwordeck, ki je bil poklican z Dunaja k prestolonasledniku, izjavlja, da je položaj bolnika resen, toda neposredno nevaren ni, dokler ne nastopijo kake komplikacije.

V zrakoplovu iz Amerike v Evropo.

New York, 17. oktobra. V Atlantic City se je dvignil včeraj znani ameriški zrakoplovec Wellman v zrak, da s svojim zrakoplovom poleti čez Atlantsko morje iz Amerike v Evropo. Zrakoplov je opremljen z vsemi modernimi pripravami, med drugim tudi s pripravo za brezžični brzobjav. S seboj ima 6 oseb. Na atlantskem oceanu baje razsaja sedaj močen vihar in o uspehu Wellmanovega poleta se radi tega sodi jako skeptično. Wellman je iz svojega zrakoplova že oddal več brezžičnih brzobjav, med njimi tudi eno, ki se glasi, da se mu je polomil en propeler, da pa upa popraviti ga kar med vožnjo v zraku.

Napad na orientsko železnico.

B.— Carigrad, 17. oktobra. Ker se je pri Kumanovo izvršil napad na orientsko železnico, je zahtevalo ravnateljstvo te železnice od turške vlada, da naj zastraži vso progo z vojniki.

Kdo je kriv?

Najkomodnejše je vsekako, če naredi človek jako moder obraz, se postavi na najvzvišenejši stališče in deli od tamkaj z gesto nezmotljivosti ukore in graje na desno in na levo. Tako je storil tudi dopisnik, ki je v današnji »Edinosti« priobčil članek o razmerah v narodno - napredni stranki. Dopisnik graja mladine in starine, meče dolžitve na vse strani in tudi kaka krivica več ali manj ga ne spravlja v zadrego.

Dopisnik pozivlja narodno - napredno stranko na slogu in se ljuti nad osebnostmi zadnjih bojev. Prav. A kdo je kriv, da je tako daleč prišlo? Mi smo cele tedne molčali, med tem, ko so Skalaši dan na dan streljali z osebnostmi in blatili osebno in stanovsko čast neomadeževanih ljudi. Ali misli mar dopisnik »Edinosti«, da je prva dolžnost naprednega politika, da drži hrbet in si da jemati celo osebno in stanovsko čast?

Ogibali smo se boja dokler je bilo količkar mogoče. A sveda ima vsaka stvar svoje meje. Mi smo začeli vračati milo za drago šele potem, ko smo bili do skrajnosti izžvani. Zakaj dr. Gregorin nam tega ne prizna, česar se sam drži? Nam očita, da smo svoje ljudi branili, sam pa prav energično brani svojo kožo proti dr. Gregorčiču in bi jo še vse drugače branil, če bi nastopal dr. Gregorčič tako proti njemu, kakor Skalaši proti dr. Tavčarju in dr. Trillerju.

No, pa saj smo že zgoraj rekli, kaj je najkomodnejše stališče...

Dopisnik pravi nadalje med drugimi: »Še naši vnuki bodo preklinjali zaslepljenost lahkomišelnih politi-

kov, ki so žalostnega meseca septembra 1910 iz osebnosti zaigrali Ljubljani vse, kar smo si priborili z žrtvami in muko tam poslednjega desetletja.

Kaj naj to pomeni. Žalostnega meseca septembra se ni v Ljubljani nič takega zgodilo, kar bi opravičevalo tako pisanje. Obsodba Ribnikarjeva in boji s Skalaši pač niso nič takega, vsled česar bi mogli zaigrati vse, kar smo si z žrtvami in muko tekom poslednjega desetletja priborili. Zgodilo se je pa meseca avgusta, da je bil ljubljanski občinski svet razpuščen, da hoče vlada vsled tega sankcionirati nov volilni red, ki naj meščanstvu na umeten način vzame iz rok mesto in da znajo vsled tega nastati razmere, pri katerih bomo zaigrali vse, kar smo si z žrtvami in muko priborili tekom poslednjega desetletja. A zopet moramo vprašati: Kdo je tega kriv? Ali niso ravno ti isti, ki jih Skalaši na vse načine ubijajo zastavili vse svoje sile, da bi to preprečili?

No, pa saj smo že rekli, kaj je najkomadnejše stališče!

Ljubljanski mestni statut.

Novi ljubljanski mestni statut in občinski volilni red, ki ga je kranjski deželni zbor sklenil s tako izredno noglino, je že v rokah ministra notranjih del, barona Härtla. Ker je baron Härtl tako vnet »prijatelj«
ljublanskega mesta, da komaj čaka, kdaj bodo posavski kmetje prevzeli gospodarstvo nad ljubljanskimi davkoplacevalci, ne dvomimo isto nič, da bo napel vse sile in zastavil ves svoj vpliv, da zadobi ta zakon cesarsko sankeijo. Narodno-napredna stranka je vzlic temu na primeren mestu storila primerne korake glede tega zakona, ki bi je v obraz vsem principom o interesnem zastopstvu pri občinski upravi. Če že drugega uspeha ti koraki ne bodo imeli, ta uspeh bodo imeli, da bo vlada jasno spoznala nečuvnost svojega postopanja in da bo morala pri predložitvi zakona cesarjevi sankeiji imeti zavest, da tepta načela, ki jih je sama proglasila za temelje vsaki preureditvi občinske uprave. To bo potem vsaj primerna ilustracija pravičnosti in nepristranosti Bienenrohega kabineta.

Shod v Novem mestu.

V »Narodnem domu«
v Novem mestu je bil v soboto shod volilcev. Prostorna dvorana je bila natlačena polna volilcev, ki so z največjo pozornostjo poslušali govore poslancev dr. Tavčarja in Gangla. Ko so bili govori končani je dal novomeški župan g. Ogoreutz Ganglovo kandidaturu na glasovanje in sicer je pozval tiste volilce, ki se z Ganglovo kandidaturo strinjajo, naj vstanejo s sedežev. Razen kakih 5 volilcev so se vsi izrekli za Gangla.

LISTEK.

Vaški semenj.

Spisala Mara Tavčar.
(Dalje.)

»Tako je prav, tako, Ančka. Le vesela bodi, saj ti ne bo slabo,«
je rekel Miha in stisnil roko nevesti.

Tone je stopil korak nazaj in občudoval lepo, krepko dekle, v priprosti obleki in z belo, svilen ruto na glavi.

»Kaj premišljuješ, ženin moj, ali se boš sedaj skesal,«
se je zasmejala Ančka in objela Toneta.

Srečen ženin je napil nevesti na večno srečo in ljubezen. Pogovorili so se, da odide ženin s pričo Luko naprej, nevesta z Miho pride malo pozneje v cerkev, da ne bi opazili ljudje in drvili za njimi. In tako je bilo.

Malo na to sta hodila Tone in Ančka kot mož in žena po semnju, da nakupita še kakšne stvari za gospodinjstvo.

Ušprna je hodila med stojnicami in kramarji, da bi opazila Miho. Sree ji ni šlo iz glave. Miha je vedel, kako se peha Ušprna za njim, ali rekel je, da je raje vse žive dni fant, kakor da si nakoplje tako klepetuljo

Slovensko deželno gledališče.

Jutri, v torek, se uprizorita dve dramski noviteti: politično-socijalna satira »Lokalna železnica«
nemškega humorista in satirika Lud. Thome (pesnika »Petra Schlemihla«
v monakovskem »Simplicissimu«
in enodejanska »Punčka«
gospe Božene Vikove, Kunčičke, češke moderne novelistke, dramatičarke in prvobitateljice za politične, kulturne in socijalne pravice češke žene. Pesnik J. S. Machar je pisal o njej, da je »izvoljena in blagoslovljena poetka«. V vseh njenih igrah je mnogo ostre satire na lažljivost vladajoče morale, na hibe današnje ženske vzgoje, na nesamostalnost žene in na sebičnost moških. V »Punčka«
graja nerazumevanje dekliške, že davno zrele duše, in napada občeveladujoči nazor, da sme že pred zakonom povsem izdijani mož zahtevati od svoje neveste otroško naivnost in angelsko čistost. Lud. Thoma in B. Vikova-Kunčička sta torej oba tendenčna literata satirika, zato se uprizorita ujuni igri obenem. »Punčka«
je resna, fina literarnopsihološka študija, »Lokalna železnica«
pa burkastovesela komedija, ki ima v svoji srečni prireditvi tudi mnogo lokalnega kolorita. Nova dolenska železnica bi mogla v tej igri biti os, okoli katere se vrti zarubeljska politika...

Kaj bo z gledališčem?

Vznemirjajoče vesti krožijo med občinstvom, ki obiskujejo slovensko gledališče. Z ozirom na dejstvo, da je mestna subvencija gledališču in filharmoniji dovoljena samo do konca tekočega leta, in dalje z ozirom na to, da brez subvencije gledališče in filharmonija ne moreta obstajati, so ljudje v skrb, kako bo z gledališčem in s filharmonijo po novem letu. Ta skrb je pač naravna in opravičena, vendar upamo, da se bodo dobila pota in sredstva za vzdrževanje gledališča tudi po novem letu, tako da nastala politična kriza ne bo ubila tako važnih naprav, kakor sta gledališče in filharmonija.

Kdo bo škof v Trstu?

Goriški katehet Castellitz menda neče postati škof v Trstu. To je pač nekaj izrednega, da se kdo brani postati škof. Iz gole skromnosti in ponižnosti se Castellitz pač ne brani, nego najbrž iz zasebnih nagibov. Zdaj se čuje, da je bivši tržaški škof in sedanji dunajski koadjutor Nagl izbiral za tržaškega škofa Nemea. Ta njegov kandidat, ki ima baže največ upanja, živi v zavodu »L' anima«
v Rimu in se že pridno uči hrvaškega in nemškega jezika.

Nesreča na železniški progi.

V soboto ob 5. zjutraj se je peljal špehar Ivan Brumec s posostnico Marijo Hriberšek iz Ras blizu

Maribora na cesti, držeči skozi Tezno, čez železniško progo. V tem trenutku je pridiral tržaški osební vlak. K sreči je zadel samo zadnji del voza, ki ga je zbil na stran. Hriberšek in Brumec sta odletela daleč iz voza; pri tem je dobila Hriberšek tako težke notranje poškodbe, da so jo morali prepeljati v mariborsko bolnišnico. Meso in slanina se je razletela po cesti ter ima Brumec občutno škodo, ker se mu je vse onesnažilo.

Prvi »Slavčev« pevski večer.

Slovensko pevsko delavsko društvo »Slavec«
je priredilo snoci v restavraciji »Narodnega doma«
svoj prvi pevski večer v letošnji sezoni. Reči se mora, da je začetek prav dobro pokazal. Če bo vsaka prireditev tako dobro obiskana, potem sme pač biti »Slavec«
vesel in ponosen.

Pevski del sporeda je obsegal same Jenkove pesmi in sicer: »Lipa«, »Strunam«, »Tiha luna«, »Na tujih tleh«
in »Slovanska himna«. Da ima »Slavec«
izborne pevske moči, to je pokazal tudi snocnji večer. — Zabavni del je bil tudi tako sestavljen, da je bilo občinstvo popolnoma zadovoljno.

Zopet napaden sejmar.

Dne 5. oktobra t. l. je gnal petin-sedemdesetletni Damjan Likovič iz Podbukovja št. 21 kravo v Zdenko Reber na sejmar. Prodaj jo je za 244 kron, dočim je bil vzel s seboj tudi nekaj nad 40 K. Na potu proti domu se mu pridruži pred Kočevjem neznan, velik, suh, okoli 30 let star mož, ki pove, da je prodal na sejmu eno kravo. Seveda mu je Likovič tudi hitel pripovedovati, da je tudi on prodal kravo za 244 K in da ima zdaj nekaj čez 280 K denarja s seboj. Tako pogovarjaje sta šla proti Kočevju, neznanec naprej, Likovič za njim. Ko pa prideta vrh klanca, zaostane neznanec nekoliko zadaj. Ni se napravil Likovič 20 korakov, ko ga udari neznanec zadaj po zatilniku z ušesi sekire tako močno, da se je Likovič zgrudil. Nato ga je udaril neznanec še enkrat, potem pa vzel nezvestnemu Likoviču denarnico z denarjem. Sejmarji so našli potem hudo zdelanega Likoviča, zraven njega na tleh pa malo ročno sekirico. Naložili so Likoviča na voz in ga peljali domov, pa pravijo, da je v rokah in nogah zdaj mrtvouden. Mogoče bo najdena sekirica pokazala kako sled za drznim storilecem, ki ga Likovič žal ni poznal. Čudno je vendar, da se ta sejmska lopovstva dogajajo mladane vsak dan, pa se vendar storilec ne more priti na sled.

Ni bila kolera!

Pred nekaj dnevi je, kakor smo že poročali, prišel v Grintovec pri Osilnici v kočevskem okraju nek krošnjar ter obolel za kolerasamujivo

boleznijo. Iz Kočevja je prišla na lice mesta posebna komisija in zdravniki so pri bolniku konstatirali kolero. Kakor se kaže, so se kočevski zdravniki zmotili. Bakteriološka preiskava na graškem vseučilišču je namreč pokazala, da mož nima kolere.

Razne stvari.

* Nesreča vojnega ministra. V sredo se je rumunski minister vozil s svojo družino z avtomobilom. Voz se je pa prevrnil in vsi, ki so bili v njem, so bili zelo znatno poškodovani. Minister se je potolkel na glavi in si zlomil dve rebri, ženi sta bili zlomljeni dve rebri, hčeri roka, šoferju pa noga.

* Spomenik carja Petra Velikega. V spomin na 200letno zavojevanje Estlanda se je te dni odkril caru Petru Velikemu v Revalu spomenik. Pri odkritju spomenika je bil navzoč veliki knez Konstantin Konstantinovič.

* Umor bosanskega orožnika. V Ribnici, v okraju Tuzle, je bil umorjen nek orožnik, ki se je mudil tamkaj kot števni komisar pri ljudskem štetju. Umorila sta ga dva turška šejka, spečega z njegovo lastno sabljo. Morilec sta zbežala, vendar so enega ujeli.

* Ruski kmetje se puntajo. Kmetje v vaseh Černa in Kamenka, kakih 400 po številu, so napadli občinsko hišo, v kateri so vse razbili, ter vse akte uničili. Zaprli niso nikogar, ker se je žandarmerija bala blizu priti.

* Kralj Manuel — pisatelj. Bivši portugalski kralj Manuel je začel pisati daljše delo o vzrokih revolucije na Portugalskem. Pri sestavi pomagata kralju njegova mati in vojvoda Oportski. Prepise svojega spisa namerava kralj poslati vsem večjim časopisom po vsem svetu.

* Zdravniški kongres za odpravo carine na sladkor. V Bruslju zboru-joči kongres zdravnikov je soglasno sprejel predlog, naj se v vseh parlamentih vseh držav predloži zakonski načrt za popolno odpravo carine na sladkor. Ta predlog je utemeljeval zdravnik dr. Adamkijevič, ki je doglal, da je sladkor glavno sredstvo za srčno moč. Zato je potrebno, da se zniža cena sladkorju, da bi si ga mogli tudi revnejši sloji preskrbeti kot živež.

* Župnik — požigalec. V vasi Pegomas v bližini mesta Cannes na Francoskem so zaprli katoliškega župnika Sperta, ki je osumljen, da je v zadnjih štirih letih zažgal več poslopij in izvršil več predrznih tatvin. Pred štirimi leti je nastal v žagradu požar, ki je bil napravljen precej škode. Župnik je zahteval, da mu občina popravi provzročeno škodo, česar pa ni hotela storiti. Da se maščuje župljanom, je župnik začel zažigati njihova poslopja.

na vrat. Kar se je zgodilo na vasi, je prva izvedela ona, trobila in raztrosala naprej in se dodajala. Poslušalke so seveda nesle sveže dalje, dodajale iz svoje domišljije in tako je nastala iz prvotne stvari, čisto nova in drugačna, da s prvo niti v dotiki ni bila. Ker Ušprna ni našla Mihe, se je ustavila pri gruč žensk, ki so pridno obdelavale Urhovko.

»No, ta pa ta. Štirinajst dni je, kar so krstili, pa še iz hiše ne gre. Ni čudno, če je še zmira krepka, močna in dobro ohranjena!«

»Da, da, ko pa ima moža pod seboj. Saj ima ona glavno besedo in ukazuje možu. Ona je že taka, sama polega, če jo zob zaboli, a mož mora delati in garati, če bi se čreva za njim vlekla!«

»Mož mož bi mi že pokazal, presneto, zadnja grem spat in prva vstanem, on pa gre prvi in vstane, kadar se mu zljubi!«

»Pri nas je ravno tako. Potegati nisem smela. Ko so krstili, sem že kuhala. Drugi dan sem vstala. Pokazala sem mehkužnim ženskam, da sem krepka!«

»Ta Urhovka se pa leni. Če bi bila jaz nje mož, bi jo vrgla iz postelje, da ne bi več vstala!«

»Jaz tudi, jaz tudi,«
so se oglašale vseprek.

»Saj je lahko krepka in ohranjena, vince pije in piščance je, me smo pa govedino, kajne, sosed!«

»Res je, res, zato smo pa pri petem že slabe in ovele!«

»Poglejte mene! Štirideset let mi je, sedem otrok sem izdajala na lastnih prsih, polegala nič, zato pa nimam niti enega zobu več. Urhovka je z menoj deklevala, toliko otrok ima, kakor jaz, pa jo pogledite, še dekleta niso tako fest, kakor je ona, ker se zna krkljati!«

»Njeno sestro snubi Miha,«
se je oglasila Peganova.

»Tisto coprnico, konjdirčevo,«
se je začudila Gorčevka.

»No, lepo dekle bo dobil. Vsako noč stoji lojtra ob oknu!«

»Meni se zdi blela in upadla.«

»Botre že išče, botre!«

»Menda ja ne!«

»I, seveda, lojtra, blela . . . no, in botra ni več daleč!«

Vaške ženske bi še nadalje klepetale o Urhovki in Manici. Prva je bila najboljša gospodinja in vzorna, skrbna mati. Skrbela je za svoje zdravje in za zdravje cele družine. Otroke je vedno kopala in snažila, navajala jih je na red in snažnost. Zato so se obregale vanjo, češ, kakor grofovski so Urhovi.

»Me nimamo časa otroke od jutra do noči snažiti in pačiti, da ne

hodijo zamazani in neumiti okrog. Otrok se mora utrditi.«
Manica pa je bila njena sestra, zato tudi miru ni imela.

V tem je prisopihala stara ženi-
ca v ženski zbor.

»Oh, ženske, Ančko so ravnokar poročili. V cerkvi sem bila, v cerkvi, malo sem pomolila žalostni del rožnega venca za tisto dušo, ki v vicah največ trpi, za tisto dušo, kar pridejo iz zakristije: Ančka in Tone, Miha in Pangerec Luka. Gospod iz Dola so jih poročili. Veste, ženske, komaj je čakala, da jo je vzel; ko so ženina vprašali, če hoče pričujočo nevesto za ženo, je kar zavpila: ja! No, gospod in drugi so se zasmeli, in še enkrat so morali vprašati ženina in poučiti Ančko, kdaj se sme oglasiti!«

»Kakšna pa je bila,«
se je oglasila Ušprna.

»Eh, kakšna, v sramoto vsem dekletom. Ruto je imela na glavi, ruto!«

»Oh, oh, krst bo, krst!«
»Prezgodaj bo, prezgodaj!«

»Nič ne bo prezgodaj. Krst bo že ob pravem času, le poroka se je zakasnela,«
je modrovala Barbona.

»Saj pravim, ko sem bila jaz mlada, bi vsako nevesto, ki bi prišla z ruto k poroki, iz prižnice imenovali. Tega smo se strašno bale, zato smo pa šle z vencem pred oltar.«

* **Deželnozborški kandidat poslan v blaznec.** V zadnjem času so dobivali volilci II. dunajskega okraja pozive, naj postavijo za kandidata v deželni zbor kemika dr. Frica Demmerja. Ljudje pa, ki ne privoščijo dr. Demmerju deželnega poslanstva, so ga spravili v opazovalnico za umobolne. Dr. Demmer je šele pred nekaj leti podedoval 300.000 kron, katerih se je prav hitro iznebil. Smatral se je za izbornega komponista in vplivnega politika, kljub temu, da o teh stvareh ni imel niti pojma.

* **Mlada roparska morilec.** 16letni mizarški učenec Avgust Winkler iz Sv. Hipolita in 18letni kovaški učenec Ivan Sekurja z Dunaja sta v Sv. Hipolitu napadla 67letnega raznašalec kruha, Antona Weningerja, ga umorila ter mu odvzela denar. Po umoru sta se morilec vlegla v jarek ob cesti ter čakala nadaljne žrtve. Mimo je prišel nek italijanski delavec, katerega sta cestna toljovaja takoj napadla. Ker je Italijan kričal, mu je prišel na pomoč bližnji gostilničar in sicer ravno v trenutku, ko je nameraval eden morilec poriniti Italijanu nož v život. Roparja so zaprli.

* **Aretiran baron.** Praška policija je zaprla barona Gabriela Bischofshausena zaradi velikih sleparij. Enkrat je bil baron že v preiskavi radi sleparij, preiskava se je pa ustavila, ker se je domnevalo, da ni baron pri zdravi pameti.

* **Osleparjena banka.** Pred nekaj dnevi je prišel v gališko deželno banko v Lvovu neznani človek z naročilom tamkajšnje podružnice tržaške »Assicurazione Generali«, da naj se izplača svota 20.000 kron. Blagajnik mu je tudi brez pomisleka izplačal to svoto. Zdaj so prišli na to, da je bila banka osleparjena. Slepar je bivši uradnik Juli Kolischer, ki je pred desetimi leti izgnil iz Lvova.

Cirilmetodarji v Mostah.

Cirilmetodova podružnica v Mostah je brez dvoma v vrsti onih podružnic, ki so najbolj delavne. Vsako priložnost porabi, da napravi kako prireditev v korist družbi sv. Cirila in Metoda. Da je podružnica tako delavna, za to gre seveda zasluga v prvi vrsti omenjenemu odboru, zlasti odbornicam-damam. Moščani so ponosni, da so »Cirilmetodarji«, kakor jih je zaničljivo imenoval »Slovenec«.

Včeraj je podružnica priredila v gostilni F. Marenčiča na Selu »žegnansko veselico« v korist šolski družbi. Med vesele goste je došel tudi profesor Jug iz Ljubljane, ki je v jedrnatem govoru očetl 25letno plodno delovanje naše šolske družbe. Omenjal je njenih starih sovražnikov na severu in jugu ter njenih najno-

vejših sovražnikov, ki so se pojavili sredi med nami. In ti sovražniki — slovenski klerikalei — še mnogo bolj sovražijo družbo sv. Cirila in Metoda, kakor tuji sovražniki, Nemci in Italijani. Govoru so zbrani gostje živahno pritrjevali.

Polagoma se je razvila prav živahna domača zabava, k čemer so mnogo pripomogle tudi »kranjske harmonike«. Vrle gospodične, ki so vse navdušene za šolsko družbo, so se s prodajanjem raznih stvari trudile, da povečajo dohodke. Cirilmetodarji so imeli tudi srečo, da so vjeli divjega arabskega »žrebeca«. Lahko delo to ni bilo, kajti »žrebec« je prišlo na uho, da je na Slovenskem precej »mavrarjev«, zato je postal še bolj divji kakor je bil v arabskih puščavah. No, končno je bil »žrebec« z božjo pomočjo vjet, spečen in sneden; vse to se je seveda zgodilo v korist šolski družbi. In tako smemo upati, da se je »žegnanska veselica« v vsakem oziru prav dobro obnesla.

Kako je pobegnil kralj Manuel.

»Corriera dela Sera« poroča njegov poseben dopisnik iz Lisabone: Očividci poročajo o zadnjih trenutkih Manuelovega kraljevanja to - le:

V noči od nedelje na ponedeljek je kralj Manuel prisostvoval banketu na čast brazilskemu predsedniku. Vsi udeleženci tega banketa so vedeli, da se pripravlja revolucija. Tekom banketa je ob osmih zvečer, baš ko so na mizo prinesli prvo jed, prišel sel, stopil k zapovedniku municipalne garde in mu nekaj zašepetal na uho. Zapovednik je nenadoma vstal in odšel z banketa. Pol ure potem so poklicali ministra vojne mornarice, ki je prav tako naglo odšel. Nad družbo je legla moreča duhomornost. Kralj je umolknil in je bil očividno zbežan. Vprašal je, kaj se je zgodilo, minister notranjih zadev pa mu je odgovoril, da se pripravlja mala in brezpomembna demonstracija. Ko je kralj došel v svojo palačo, se je dal telefonično spojit z ministrom notranjih zadev. Ko mu je ta dal dovoljen odgovor, je odločil svojo dvorjaniško osebo in se zatopil v dolgo molitev. Manuel je bil pobožen, praznoveren, plašljiv; poznalo se mu je, da ga je odgajala ženska. Navado ima ob vsaki priliki zatekati se k Materi božji. Tem plašljivejši pa je postal, odkar so mu umorili očeta in brata. Ob tisti groze polni priliki je tudi sam zadobil nekaj ran. Usodepolni atentat je nanj vplival s toliko silo, da je vsak trenutek pričakoval prevratov in atentatov in da ni mogel najti miru. Oni strašni prizor ga je docela odtujil svetu, kateremu se je izogibal, kjer se je mo-

gel. Zato tudi nikdar ni mogel prav pojmovati položaja svoje mornarice, njenih potreb in njenih težnj. Do zadnjega hipa je bil prepričan, da so mase prožete monarhijske ideje in sam do skrajnosti veren, je bil prepričan, da sta vera in cerkev nujna potreba za procvit njegovega naroda.

Ob dveh ponoči se je začelo 13 streliv iz topov. Kralj je prestrašen vprašal, kaj naj značijo. Nihče mu ni vedel odgovoriti. Tačas se je zunanaj kraljevih soban odigral edini herojski prizor te revolucije. Šestnajstisti polk se je bil na dani znak revolucionarcev uprl, njegov poveljnik Celestino da Silva in dnevi poveljnik Darros sta bila edina, ki sta se prevratnikom postavila nasproti. Polk je od njiju zahteval, naj se mu pridružita. Onadva pa sta na klice: »Živela republika!« odgovarjala s klici: »Živelo Njegovo Veličanstvo kralj don Manuel!« Svojo zvestobo sta na mestu morala plačati s smrtjo.

Vojni minister Botello je telefonično iskal generala, ki bi se hotel postaviti na čelo revolucije. Toda vsi so bili bolni. Minula je že osma ura, vlada pa še ni bila na čistem. Krog kralja je bilo samo malo število njegovih privržencev. Naj si je še tolikokrat pritiskal na telefon, ministri se mu niso odzivali. Tako ni mogel izvedeti nič zanesljivega. Vse ga je tolažilo, da se ne godi nič posebnega, da gre le za neznamen upor, ki bo skoro potlačen.

Napočil je dan. Dvor se je razšel, ministrov ni bilo najti, v kraljevski palači je vse potihnilo, samo stražo so tisto noč ojačili za 400 mož. Proti jutru se je z vseh strani slišalo pokanje streliv, kralj se je vznemirjen izprehajal po sobanah, bled in upalnih oči, ali pa je molil. Časih je odskočil in povpraševal prisotnike, ki so bili utihnili: »Kaj veste! Govorite! Kaj se vrši proti meni?« Pa so ga prepričevali, da ni nič hudega. Umiril se je, dokler ga ni vznemiril nov sum. Po telefonu mu je došla vest od ministrskega predsednika Teixeira Souze, svetojoča kralju, naj se nemudoma umakne v Cintro, dokler se revolucionarno gibanje ne uduši. Kraljev tajnik, njegov pobočnik in admiral pa sta ga pregovorila, češ, naj vztraja.

Tako je v negotovosti prešlo nekaj ur. Kralj je bil skrajno nervozen. Odklanjal je jedi in vsak hip klical ministre. Ni vedel, ali na vztraja, ali naj pobegne. Začele so na kraljevo palačo padati prve bombe. Na morju se je videla križarka »Adamastor«, ki je počasi, kretajoča se na kraljevo palačo, bruhala granate. Kralj se je umaknil v drugi konec palače, v dvorano, ki je svoje dni don Carlosu služila kot slikarski atelje in se zgrudil na divan, odločen, da odpotuje: beg je bila odločena stvar. Stari slugi so jokali, ko so za kralja pripravljali avtomobil. Zopet se je ob procelju gradu razpočila granata in razbila vsa stekla v oknih. Iz daljave je donelo zamolklo gromenje topov. Častniki iz kraljevega spremstva so se posvetovali, kam naj bi kralj pobegnil. V Cintro ne, ker ni dovolj varovana. Pobegne naj v Mafro, zgodovinsko rezidenco kraljev, ki je palača in zaeno samostan in vojašnica. Prav tako se je določilo, da naj kralj ne pobegne pri glavnih vratih, marveč da naj avtomobil iz palače odide prazen, kroži naj po ulicah, potem pa naj se ustavi na najskrajnejši točki kraljevega parka, pred zidovjem, ki ga obkroža. Iz palače je odjezdilo 50 konjenikov telesne straže, kmalu za njim pa avtomobil.

(Konec prihodnjice.)

Za kratek čas.

Kuharica Urša: Slišite, gospod župnik, zdaj mi je pa tega dovolj. Če ne nehati zmerjati, bom druge strune napela.

Fajmošter Jaka: Kakšno struno... Kaj se to pravi, druge strune?

Kuharica Urša: To se pravi po človešaraku — pasivna rezetina.

Poslano.*)

gospodu M. Platu.

Podle duše, kadar si že ne morejo drugače pomagati, sežejo po orožju osebnih žaljenj. Vi pa imate gotovo le slab spomin, sicer bi glede Vašega vprašanja, zakaj sem pretrgal zveze z raznimi listi, morali vedeti, da je to zasluga kolegov, ki so skoraj istočasno, ko so proti meni intrigirali, tudi Vas denuncirali. Jaz sem Vas takrat v Vaši odsotnosti branil, Vi mi pa sedaj že malo zakasnelo po svojem izkazujujete zahvalo. Morda bi znalo javnost bolj zanimati, če ste bili Vi res dopisnik nekega ruskega lista z 90 rublji na mesec in zakaj ste pri taki izborni plači pretrgali zvezo s tem listom. — Zadevno »tajnega dopisnika« postajate pa tako predrzni, da se bo treba z Vami na drugem mestu pomeniti. Tu izražam le svoje začudenje, da Vas ni občila rdečica sramu, ko ste dali Vaš lažnjiv odgovor staviti tistim gg. stavcem, ki so opetovano stavili ne le prepise, temveč tudi originalne dotičnega tajnega dopisnika. Jaz bom lahko dokazal, kako boste Vi dokazali, da sva Vas jaz in onidopisnik izkoriščala, na to sem radoveden. Jaz na Vašem mestu bi se prav nič ne zanimal, ali izide moj list ali ne, kajti če in kadar izide, spravi marsikaj na dan, kar bo posebno Vas zanimalo.

To je na tem mestu moja zadnja beseda z Vami!

Franjo Pirc.

* Za vsebino tega spisa je uredništvo odgovorno le toliko, kolikor doleča zakov

Izdajatelj in odgovorni urednik:
Rasto Pustoslemšek.

Anton Šarc

Ljubljana, Šelenburgova ulica št. 5,
na vogalu Knaflcove ulice (nasproti glavne pošte)

znano najboljšo perilo

najcenejši nakup 182

oprem za neveste.

I
K
O

Najboljša ura
sedanjosti:

zlata, srebrna, tula, nikelnasta
in jeklena se dobi samo pri

H. SUTTNER
Ljubljana, Mestni trg.

Lastna tovarna
ur v Švic.

Tovarniška varstvena znamka

I K O

I
K
O

Samo kratek čas!

Poprej predno oddam odjemalcem na debelo iz posebnega oddelka en bloc veliko število

jopic, paletotov, raglanov
in kimona mantil za dame

v vrednosti od 40 K do 60 K

poprečno za K 8—,

opozarjam svoje cenjene odjemalke na to ugodno priliko za vreden nakup.

O. Bernatovič

Angleško skladišče oblek

Ljubljana, Mestni trg 5. 202

»Res je,« se je vtaknil v pogovor Vidmarjev krojač, »zato si pa čez mesec dni tudi zibala!«

»Ti salamenska pokveka, ti, taka; ko sem jaz prvega zibala, si še ti platno prodajal po vasi!«

»Take stvari se ne pozabijo. Jaz imam imeniten spomin, celo tega se spominjam, kako so lovili po vasi tatu, ki je solnčni uri kembelje ukradel!«

»Izgubi se, izgubi, šema šema-sta!«

»Saj se bom, naravnost k Urhovki in Ančki, da povem, kaj govorite. Le glejte, da se vnaprej ne predrznete k Urhovki na posodo po ponve in prtele!«

Krojač se je izgubil v gneči, a za njim je stopila Ušprna.

»Vidmarjev, dobro si povedal. Take so te klepetulje, jezičnice, da me je sram med njimi ostati.«

»Ušprna, ti si krona deklet, kaj pa Miha, ali ti še ni dal odpustkov. Meni je ravno snoči pripovedoval, da te ima rad in da Manice ne bo več pogledal!«

»Oh, ali res. Reci mu, da naj kar tebi da in ti meni prinesi.«

»Kje me počakaš?«

»Pri vodnjaku!«

Vidmarjev se je zasmejal. Misli si je, le čakaj, jaz ti pokažem, kaj se pravi opravljati. Hinavsko je go-

voril z Ušprno, saj v srečo je kahal jezo, ker je dobro vedel, da je le ona raztrobila po vasi, da hodi za županovo Ivanko.

Vidmarjev je kmalu našel Miho in mu vse razodel, da Ušprna govori o Manici take stvari, ki škodujejo njeni poštenosti iz vzroka, da bi očrnila ugledno dekle.

»Kupiva ji srce. Odrgrajva lističa in prilepiva nanj par besedi, ki bodo Ušprno jezile do smrti!« Stopila sta k lektarju, kjer so ravno znane babure obirale in jezikale.

»Tako je pa šla, kakor da je vse njeno!«

»Postavlja se, ker je žena. Kaj pa misli, da bo med lizala. O, bo že videla, ko ji enkrat mož roge pokaže. Saj so pravili, da se je v Ameriki oženil, tam ima ženo, tukaj jo ima sedaj, o, še zaprt bo!«

»Mamice, tetke, botre in botri, po ceni blago. Lonci, piskri, ponve, latvice, škodelice, fina roba, vse iz Trsta!«

»Pa res še nič nismo kupile. Ta Ančka nas je vse zmešala,« tako so se poslovile in razkropile.

Ušprna je nakupila, šla domov, ter zopet odšla na semenj z izgovorom, da je nekaj pozabila na stojnici pri platnarju. Šla pa je k vodnjaku, kjer jo je Vidmarjev čakal.

(Dolgo prihodnjica.)

Kupujte večerno izdajo „Slovenskega Naroda“.

2 lepa prostora

pripravna za delavnice ali skladišča
se s 1. novembrom oddaja.

Poizve se pri hišnem gospodarju
Ivanu Košenina, Kolodvorska
ulica št. 6.

189

Razne prevode

iz nemščine v slovenščino
sirkularjev, pisem in drugih tiskov
okoliš čeno v tej stroki izvešča
eraadnik.

Naslov v upravištven „Slov.
Naroda“

Ustanovljena leta 1882.

23

Kmetska posojilnica ljubljanske okolice

registrirana zadruga z omejenim jamstvom

v lastnem zadrugnem domu v Ljubljani na Dunajski cesti št. 18
je imela koncem leta 1909 denarnega prometa K 83.116.121-11
upravnega premoženja K 20.775.510-59

obrestuje hranilne vloge po 4 1/2 %

brez vsakega odbitka rentnega davka, katerega plačuje posojilnica
sama za vložnike.

Sprejema tudi vloge na tekoči račun v zvezi s čekovnim pro-
metom in jih obrestuje od dne vloge do dne dviga.

Stanje hranilnih vlog nad K 20.000.000

Posojuje na zemljišča po 5 % z 1 % na amortizacijo ali pa po
5 % brez amortizacije na menice po 6 %.

Posojilnica sprejema tudi vsak drugi načrt glede amortizovanja dolga.

URADNE URE: vsak dan od 8.—12. in od 3.—4. izven nedelj
in praznikov.

Telefon št. 185.

Poštna hranilnica račun št. 828.405.

„Trgovsko-obrtna banka v Ljubljani“

registrirana zadruga z omejenim jamstvom

Uradni prostori: Šelenburgova ulica št. 7, nasproti glavne pošte.

Sprejema vloge na knjižice ter jih obrestuje od dne vloge do dne dviga
po 4 1/2 %; rentni davek plačuje zadruga sama. — Sprejema vloge na tekoči
račun; na zahtevo dobi stranka čekovno knjižico. — Daje posojila na
najrazličnejše načine. — Ravnotam menjalnice: zamenja tuj denar,
prodaja vsakovrstne vrednostne papirje, srečke itd. Nakazila v Ameriko.
— Eskontira trgovske menice. — Preskrbuje vnovčenje menic, nakaznic,
dokumentov itd. na vsa tu- in inozemska tržišča. — Izdaja nakaznice.

Vsa pojasnila se dobe bodisi ustmeno ali pismeno v zadrugni
pisarni.

10

Uradne ure vsak dan dopoldne od 9. do 12., popoldne od 3. do 5.

Usojam si vljudno opozoriti, da sem prevzel

9

glavno zastopstvo „Prve Češke“ življenske zavarovalnice,
najcenejši zavod na kontinentu.

Nadalje opozarjam, da preskrbujem kulantno

vsakovrstna posojila in kredite

kakor: trgovske, stavbne, hipotekarne, uradniške in menične kredite

Leo Franke, Ljubljana, Kongresni trg 6, I. nadstr.

LJUBLJANSKA KREDITNA BANKA V LJUBLJANI.

Stritarjeva ulica šte. 2.

priporoča promese na ————— Zrebanje ————— Glavni dobitok K 300.000.
Dunajske komunalne srečke à K 18' ————— 2. novembra

Sprejema vloge na knjižice in tekoči račun ter jih obrestuje po čistih 4 1/2 %

Dolžnost

vsakega Slovenca je,
da sklene zavarovalno
pogodbo bodisi za
življenje, ali pa proti
požaru le pri slovanski
banki „SLAVIJA“.

Podpirajmo torej
domač slovanski za-
vod, da more nalogo,
ki si jo je stavil, iz-
polniti v najširšem ob-
segu.

„SLAVIJA“

vzajemno zavarovalna banka v Pragi

je največji slovanski zavarovalni zavod v Avstriji.

„Ogromni rezervni fond K 42.812.797 — jamčijo za popolno varnost.“

Banka „SLAVIJA“ ima posebno ugodne in prikladne načine za zavarovanje življenja.
Banka „SLAVIJA“ razpolaga z najcenejšimi ceniki za preskrbljenje za starost, za slučaj
smrti roditeljev, za doto otrokom.
Banka „SLAVIJA“ razdeljuje ves čist dobiček svojim članom.
Banka „SLAVIJA“ je res slovanska zavarovalnica z vseskozi slovansko - narodno upravo.
Banka „SLAVIJA“ gmotno podpira narodna društva, organizacije in prispeva k narodnim
dobrodelnim namenom.
Banka „SLAVIJA“ stremi za izboljšanjem in osamosvojitvijo narodnega gospodarstva.

Vsa pojasnila daje drage volje

1

generalni zastop banko „Slavije“ v Ljubljani.

Zapieni enoi

„Največji, najvarnejši
slovenski denarni zavod.“

Mestna hranilnica ljubljanska

LJUBLJANA, Prežernova ulica šte. 3.

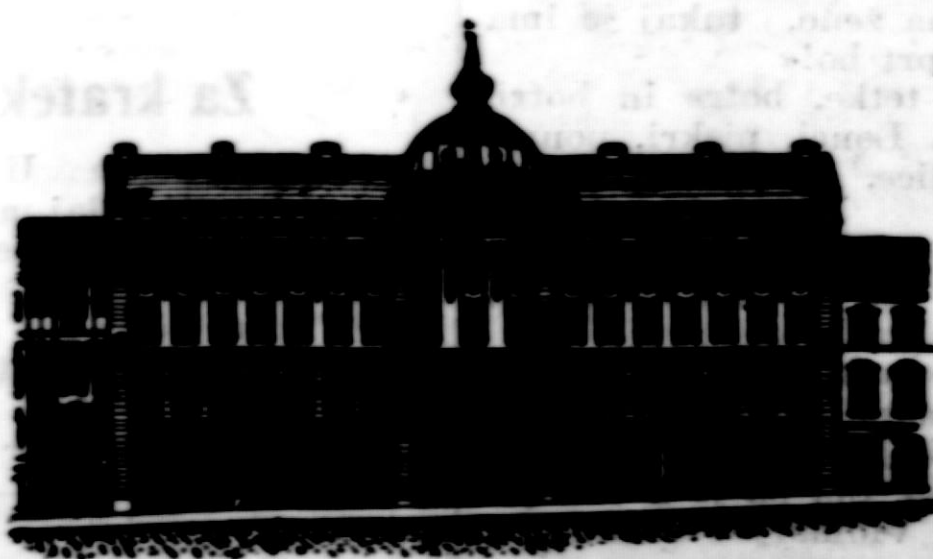
„Največji, najvarnejši
slovenski denarni zavod.“

Denarni promet do 31. decembra 1900 nad 518 milijonov kron.

Obstojećih vlog nad 38 milijonov kron.

Rezervni zaklad nad 1 milijon kron.

Za varnost vložnega denarja jamči zraven
rezervnega zaklada še mestna občina
ljubljanska z vsem premoženjem in z vse
svoje močjo. Izguba vložnega denarja je
nemogoča, ker je po pravilih te hranilnice,
potrjenih po c. kr. deželni vladi, izključena
vsaka spekulacija z vloženim denarjem.
Vloge se sprejemajo vsak dan in se obrestujejo
po 4 1/2 % brez odbitka; nevzdržane obresti se
prispišujejo vsakega pol leta h kapitalu. Sprejema

vložne knjižice drugih denarnih zavodov kot gotov
denar.

Posojila na zemljišča po 5 %, obresti in proti
amortizaciji po najmanj 1/4 % na leto. Daje po-
sojila na menice in vrednostne papirje.

Za varčevanje ima vpeljane lične domače
hranilnice, v podpiranje slovenskih trgovcev
in obrtnikov pa kreditno društvo.

Lastnina in tisk „Narodne tiskarne“.